

kalde Jurister lægge for Dagen. Men det udelukker naturligviis ikke, at jeg efter Evne søger at væge mig imod ham, naar han fremsætter Paastande og Grunde, som jeg ikke kan tiltræde. Her kunde jeg nu maaskee endog faa fatte mig overordentlig fort og sige: Min Ven, Du har intet Vndringsforslag stillet, og altsaa behøver jeg i Grunden paa dette Punkt ikke at sige et Ord. Jeg tør jo nemlig foresætte, at det ærede Medlem efter den hele Betragtning, han har gjort gjældende, ikke kan have Noget at indvende imod, hvad der er foreslaaet, men kun imod, hvad der ikke er foreslaaet. Spørgsmaalet dreier sig jo nu her om de Forslag, der virkelig ere stillede, og der er Leilighed til at stille Vndringsforslag til 3die Behandling. Forsaavidt er jo imidlertid denne Behandling en forberedende, og jeg skal derfor tilføie et Par Ord til yderligere Forklaring af det hele Standpunkt, som Udvalget har søgt at gjøre gjældende. Den Indvending, som min ærede Ven gjorde mod Udvalgets Forslag, var den, at det saae besynderligt ud, at Udvalget fremlagde Forslag til en partiel, en deelviis Afgjørelse af et Spørgsmaal med Hensyn til Contracter, som bleve indgaaede efter denne Lovs Udstedelse, medens Spørgsmaalet iøvrigt blev staaende uberørt og kun kunde afgjøres af Domstolene i Hensind til de gamle Bestemmelser. Han fandt, at dette saae juridisk meget besynderligt ud. Dertil vil jeg svare ganske simpelt, at medens en Dommer kun afgjør det ganske enkelte Spørgsmaal, der foreligger for ham, og medens en Videnstabsmand søger gennem en almindelig Debat at klare alle de Spørgsmaal, vedrørende Sagen, som han kan udtænke og gjenomtænke, troer jeg, at det mangfoldige Gange er Lovgiverens naturlige Stilling, at han begrænsjer Afgjørelsen indenfor en praktisk Grændse. Om Anvendelsen af denne Regel kan der naturligviis være forskjellige Meninger, og jeg respecterer de forskjellige Meninger, men jeg kan ikke finde, at et Forslag er besynderligt, er uantageligt, blot fordi det ikke har villet indlade sig paa en altomfattende Afgjørelse af de Spørgsmaal, som ad Tænkningens Vej kunde fremstille sig, og iøvrigt ganske vist fremstille sig ganske naturligt. Spørgsmaalet

er altsaa: Er der her fremdraget til Afgjørelse det, som nødvendigt maatte afgjøres, og har man kun ladet de Spørgsmaal ligge, som kunne henstaae? Jeg vil dog her bemærke, at, vil man have det Spørgsmaal afgjort, som efter Udvalgets Forslag henstaaer uafgjort, nemlig hvorvidt Forpagtere, der efter denne nye Lovs eventuelle Udstedelse afslutte Contract, kunne uden Vortforpagterens Samtykke overdrage deres Forpagtninger i levende Live til hvem de vil, vel, saa kan det afgjøres ved tredie Behandling, ligesom der til tredie Behandling kan stilles Forslag om, at det udtrykkeligt udtales, at Afgjørelsen skal søges i den gamle Fdn. af 15de Juni 1792 § 11, hvilket jeg indtil videre anseer for rigtigt. Men jeg beder erindret, at Spørgsmaalet maa forelægges til Afgjørelse baade gennem Forslag, der gaae i den ene Retning, og gennem Forslag, der gaae i den anden Retning. Min ærede Ven og Collega for 1ste Kreds har heelt igennem forudsat, at den eneste Afgjørelse, som der kunde være Spørgsmaal om at træffe, maatte være den, som ene og alene tog Forholdet i sin skarpeste juridiske Strengthed, og som altsaa opstillede den Sætning, at Forpagteren er berettiget til fuldkommen frit uden Vortforpagterens Samtykke at overdrage Forpagtningen i levende Live til hvem han vil. Men, hvis man vil have Spørgsmaalet afgjort, maa man ikke glemme, at ogsaa en anden Afgjørelsesmaade er mulig, den nemlig, at det i Livet udtrykkeligt siges, at det skal berøve paa en fri Overenskomst mellem Contrahenterne, idet det skal være de Bedkommende tilladt frit at vedtage, om en saadan Overdragelse kan finde Sted eller ikke; dette er en Afgjørelsesmaade, som jeg, da jeg nærmest taler om Sagen for at orientere os til tredie Behandling, bestemt maa fremhæve som en saadan, der ligejaa fuldt har Krav paa at komme i Betragtning og til Afstemning. Jeg skal for min Person ikke gaae dybt ind paa Valget mellem disse forskjellige Veie, fordi jeg i det samlede Udvalgs Forslag har faaet det frem, som jeg ansaae for nødvendigt. Med Hensyn til dette Spørgsmaal staae vi paa et Punkt, hvor jeg ganske bøier mig for de forskjellige Meninger, der i saa Henseende maatte gjøre sig gjældende; men jeg vil kun